

Laukaan
kansalaisopisto

TOIMINTAKERTOMUS
2022

Julkaisija:

Laukaan kansalaisopisto

PL 6

41341 Laukaa

www.laukaa.fi/kansalaisopisto

Kannen kuva: Marjut Penttinen, ”Yksisarvinen, Iida Manninen”

Teksti: Maija Valtola, Anu Kauppinen, Marjut Penttinen, Maija-Leena Ström, Lise-Lotte Pesonen,
Paula Honkimäki ja Jarna Pihlajamäki

Kannen suunnittelu ja taitto: Lise-Lotte Pesonen

SISÄLLYSLUETTELO

Laukaan kansalaisopiston toimintavuosi 2022	1
Toiminta-ajatus ja tehtävä	1
Arvot	1
Kehittämistyö	2
Opintoseteliavustus	3
Ikääntyvien yliopisto	3
Yhteistyö	3
Organisaatio ja henkilöstö	3
Henkilöstö	3
Koulutus ja TYHY - toiminta	3
Tiedotus ja markkinointi	4
Tapahtumat ja näyttelyt	4
Opetustoiminta	5
Toiminnan tunnusluvut 2022	5
KIELET	5
MUSIIKKI	5
KÄDENTÄIDOT	6
KUVATAIDE JA MUOTOILU	7
ESITTÄVÄ TAIDE JA KIRJALLISUUS	8
TIETOTEKNIikka	8
LIIKUNTA JA TANSSI	9
TAITEEN PERUSOPETUS	10
Taiteen perusopetus / kuvataide	10
Taiteen perusopetus / käsityö	13
Taiteen perusopetus / teatteri	13

Laukaan kansalaisopiston toimintavuosi 2022

Kansalaisopiston toimintavuosi 2022 toteutui kokonaisuudessaan suunnitellusti. Koronapandemian lievennyttyä osallistujamäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Korona vaikutti kuitenkin vielä ainakin lukuvuoden 2021–2022 kevätkauden osallistujamääriin ja sitä myötä kurssien toteutumiseen.

Syyskaudella Laukaaseen saapuneille ukrainalaisille aikuisille ja oppivelvollisuusiän ylittäneille 16–18 vuotiaille järjestettiin yhteensä neljä suomen kielen alkeiskurssia tavoitteena kotoutumisen edistäminen.

Monipuolinen kurssitarjonta on yksi opiston tärkeistä perustehtävistä ja keskeinen kehittämiskohde vuodesta toiseen. Opiston opinto-ohjelmassa oli myös vuonna 2022 tarjolla erilaisia kursseja laajasti eri puolilla Laukaata. Tavoitellut opetustunti- ja osallistujamäärät toteutuivat suunnitellusti. Osallistujia oli kokonaisuudessaan lähes 450 henkilöä edellisvuotta enemmän.

Arvioinnin ja asiakastyytyväisyyden tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä on tärkeä osa opiston toimintaa. Asiakaskysely toteutettiin toukokuussa lukuvuoden 2022–2023 kurssisuunnittelua silmällä pitäen, ja joulukuussa syyskauden lyhytkurssien toteutumisen osalta. Molempien kyselyjen tuloksia hyödynnettiin sekä kevätkauden 2023 että koko lukuvuoden 2023–2024 kurssisuunnittelussa.

Kestävän kehityksen mukaisten toimintatapojen ylläpitäminen ja vahvistaminen oli yksi vuodelle 2022 asetettu toiminnallinen tavoite: Kansalaisopistossa toimitaan ympäristövastuullisesti noudattaen kestävän kehityksen mukaisia arvoja: Opetuksessa käytettävät tilat, koneet ja laitteet ovat pääsääntöisesti yhteiskäytössä muiden toimijoiden kanssa. Jätteet lajitellaan eri toimipisteissä mahdollisuuksien mukaan, kopioita tulostetaan harkiten ja suuntaudutaan yhä enemmän paperittoman viestinnän käyttöön. Kierrätysmateriaaleja hyödynnetään monipuolisesti erityisesti käsityön ja kuvataiteen opetuksessa. Lisäksi tehdään uusia hankintoja vastuullisesti ja harkiten. Erityisesti taiteen perusopetuksessa opetetaan lapsille ja nuorille ympäristövastuullista toimintaa.

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Laukaan kansalaisopiston toiminta-ajatuksena on tarjota kuntalaisille matalan kynnyksen harrastus- ja oppimispaiikkoja itsensä kehittämiseen, henkisen, fyysisen ja sosiaalisen vireyden ylläpitämiseen eri puolilla Laukaata. Lievestuoreen alueella kansalaisopistotoiminnasta vastaa Lievestuoreen Setlementti ry. Tarkoituksena on vapaan sivistystyön lain mukaisesti järjestää jatkuvan oppimisen periaatteen mukaista yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Koulutuksen tavoitteena on edistää mm. ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia omaehtoista oppimista, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta korostaen. Opistotoiminnalle merkittävä osa-alue on myös lasten ja nuorten taiteen perusopetus.

Kansalaisopisto järjestää lisäksi tilauskoulutusta, kunnan sisäistä henkilöstökoulutusta ja osallistuu erilaisiin toimintaa tukeviin alueellisiin ja valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin.

Arvot

Tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus

Luomme alueen asukkaille edellytykset omaehtoiselle, jatkuvalla oppimiselle kaikissa elämänvaiheissa.

Tuemme alueen elinvoimaisuutta kohdentamalla mahdollisuuksien mukaan kurssitarjontamme koko toiminta-alueelle.

Pidämme kurssimaksut kohtuullisina ja tasavertaisina kurssipaikasta riippumatta.

Läpinäkyvyys

Tiedotamme avoimesti toiminnastamme ja panostamme toiminnan läpinäkyvyyteen.

Asiakaslähtöisyys

Kuuntelemme avoimesti asiakkaiden ja henkilöstön toiveita ja ideoita opinto-ohjelmaa laatiessamme.

Hankimme toiminnastamme palautetta kyselyillä ja arvioinneilla.

Huomioimme mahdollisuuksien mukaan kurssilaisten yksilölliset tarpeet opiskelun mahdollistamiseksi.

Matala kynnys – meitä on helppo lähestyä.

Uudistuvuus

Pysymme ajan hermolla ja kokeilemme rohkeasti uutta kuitenkin vakiintunutta toimintaamme vaalien.

Seuraamme aikaa ja pyrimme reagoimaan toimintaympäristössä ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin.

Kestävä kehitys

Pyrimme toteuttamaan kurssit mahdollisimman ekologisesti.

Tuotamme kursseja ekologistia arvoja noudattaen.

Tarjoamme kursseilla tietoa ympäristövastuullisesta toiminnasta.

Kehittämistyö

Kansalaisopiston kehittämistyötä ohjaavat kehittämissuunnitelma sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jotka on laadittu vuosille 2021-2023.

Kansalaisopiston kehittämisen ja toiminnan keskiössä oli mahdollisimman monipuolisen opetusohjelman toteuttaminen toimialueen asiakkaiden tarpeet ja taloudelliset resurssit huomioiden. Yli kaksi vuotta jatkunut koronapandemia on vaikuttanut sekä kurssien toteutumiseen, että opiskelijamääriin heikentävästi, joten oli tärkeää saada opetustuntien määrä pidettyä ja osittain palautumaan pandemiaa edeltävien vuosien tasolle.

Yhteistyötä tiivistettiin edelleen mm. Lievestuoreen Setlementin/kansalaisopiston yhteisen hankkeen puitteissa tavoitteena saada uusia asiakkaita alueen vapaan sivistystyön pariin. Hanke jatkuu myös vuonna 2023.

Kansalaisopistossa hankittu yksilön osaaminen halutaan tehdä näkyväksi työelämässä ja koulutusjärjestelmässä valtakunnallisesti. Vapaan sivistystyön kentällä kehityksen vahvana suuntana on, että opinnoista saatu osaaminen halutaan tunnistaa ja tunnustaa. Jotta uudistus voitaisiin käytännössä toteuttaa Laukaassa, tarvitaan siihen lisää taloudellisia resursseja. Vuonna 2022 kansalaisopiston henkilökunta seurasi uudistuksen kehittymistä ja osaamisperusteisuuden toteuttamista sekä alueellisesti että valtakunnallisesti osallistumalla aiheesta järjestettyihin webinaareihin ja työpajoihin. Suunnitelmissa on lähteä mahdollisuuksien mukaan lähivuosina toteuttamaan osaa kursseista sisällöltään osaamisperusteisiksi.

Opintoseteliavustus

Opetushallituksen myöntämää opintoseteliavustusta saatiin 2300 euroa ja sitä käytettiin työttömien, seniorien +63 ja eläkkeellä olevien avustamiseen pienentämällä kurssimaksuja 20 euron arvoisen setelin verran per henkilö.

Ikääntyvien yliopisto

Laukaan kansalaisopisto järjesti kaikille avoimia ja maksuttomia ikääntyvien yliopiston luentoja yhteensä kymmenen, joista seitsemän oli Jyväskylän kesäyliopiston kanssa yhteistyössä järjestettyjä verkkoluentoja ja kolme Laukaan seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettuja lounasluentoja. Luennoille osallistui yhteensä 427 henkilöä (brutto).

Lounasluento on maksuton tapahtuma, joka sisältää luennon lisäksi lounaan ja päiväkahvin. Lounasluennon tarkoituksena on lisäksi tarjota osallistujille mahdollisuus keskusteluun ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

IKIS-verkkoluennot: Suomen geopolittinen asema: historiaa ja näkymiä / Euroopan ja Suomen taloustilanne ja rahapolitiikka / Sydämen sivistys / Yhteinen onni – paras onni / Revontulet – Auringon terveiset Pohjolan talviyöhön / Rytmity rypyssä – tietoa sydämen rytmihäiriöistä, niiden tutkimisesta ja hoidosta / Suomen presidenttien huumorintaju ja huumorin käyttö

IKIS-lounasluennot: Läsä vai paikalla? / 72 tuntia – varautuminen kotona / Ilon alkemia - Miten suru muuttuu iloksi

Yhteistyö

Monipuolinen yhteistyö ja verkostoituminen ovat tärkeä osa Laukaan kansalaisopiston toimintaa. Vuonna 2022 tehtiin yhteistyötä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n kanssa tarkoituksena tukea yhdistysten koulutusmahdollisuuksia. Ikääntyvien yliopiston luentoja osalta yhteistyö jatkui Jyväskylän kesäyliopiston ja Laukaan seurakunnan kanssa.

Yhteistyötä tiivistettiin Lievestuoreen Setlementin ja Hankasalmen kansalaisopiston kanssa ja se jatkui aiempien vuosien tapaan useiden kunnan sisäisten toimijoiden kanssa. Opisto oli mukana myös Keski-Suomen vapaan sivistystyön piirin toiminnassa.

Organisaatio ja henkilöstö

Henkilöstö

Kansalaisopiston henkilökuntaan kuului vuonna 2022 rehtori, toimistos sihteeri, suunnittelija sekä käsityön ja musiikin päätoimiset opettajat. Päätoimisen henkilöstön lisäksi opistossa työskenteli yhteensä 66 sivutoimista tuntiopettajaa ja vierailevaa luennoitsijaa.

Koulutus ja TYHY - toiminta

Henkilöstö osallistui erilaisiin ammattitaitoa ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin tarjonnan ja tarpeen mukaan. Päätoimisen henkilöstön yhteistä kehittämispäivää ja Tyhy- iltapäivää vietettiin Peurungassa kesäkuussa ja joulukuussa. Työhyvinvointitoimintana osallistuttiin kunnan henkilöstön liikuntailtapäivään syyskuussa.

Tiedotus ja markkinointi

Vuonna 2022 panostettiin edellisvuosien tapaan opiston näkyvyyteen resurssien puitteissa. Tiedottaminen kokonaisuudessaan oli hyvin keskeisessä roolissa koronapandemian tuomien toiminnan muutosten sekä sähköpulaan varautumisen vuoksi.

Opiston markkinoinnissa ja tiedottamisessa hyödynnettiin kansalaisopiston Facebook-, Instagram- ja www-sivuja sekä kirjastoissa sijaitsevia sähköisiä infotauluja. Lisäksi mainostettiin kursseja ja tapahtumia Laukaa-Konnevesi- ja SuurJyväskylän lehdissä. Kansalaisopiston lukuvuoden opinto-ohjelma julkaistiin opiston ja Vapaa-aikapalvelujen yhteisessä Kanva-esitteessä. Aiemmista vuosista poiketen julkaisua ei jaettu postitse koteihin vaan se oli noudettavissa jakelupisteistä mm. kirjastoissa ja ruokakaupoissa. Opisto toteutti myös pienimuotoisena omatoimijulkaisuna esitteen kevätkauden kursseista. Esite oli jaossa kirjastoissa sekä opistotalo Sararannassa.

Tapahtumat ja näyttelyt

Perinteinen taito- ja taideaineiden kevätnäyttely järjestettiin jälleen parin vuoden tauon jälkeen pääkirjastossa. Voimaa ja valoa-näyttely oli kaksiosainen ja esillä kirjaston aulassa 4.–28.4.

Laukaan mieslaulajat -kuoro järjesti 70-vuotiskonsertin toukokuussa Laukaan seurakuntatalolla. Myös Seniorikuoro vietti juhluvuotta, kun kuoron perustamisesta tuli kuluneeksi 30 vuotta. Kuorojen juhlakonsertit taltioitiin ja julkaistiin kuunneltaviksi opiston YouTube-tilillä. Viihdeorkesteri järjesti Joululaulu-nimisen konsertin Laukaan pääkirjastolla 15.12. Lisäksi musiikissa järjestettiin soittajaisia ym. pienimuotoisia esityksiä.

Runoryhmä järjesti 2.12. matinean ”Äitiensä lävitse kasvaneet tyttäret” pääkirjastolla ja taiteen perusopetuksen teatteriryhmäläiset toteuttivat joulukuussa esityksen lähipiirin iloksi.

Verhoilukurssin satoa kevätnäyttelyssä. Kuva: Marjut Penttinen

Opetustoiminta

Opetusta järjestetään pääsääntöisesti eri kouluilla kunnan alueella. Kansalaisopistolla on myös oma opistotalo, Sararanta, jossa toteutetaan taideaineiden opetusta sekä taiteen perusopetusta käsityössä ja kuvataiteessa. Lisäksi vuonna 2022 hyödynnettiin mm. Zoom- etäkokoustyökalua etäkurssien toteuttamisessa.

Toiminnan tunnusluvut 2022

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kansalaisopisto	253	6316	3005
Taiteen perusopetus	21	658	210
Yhteensä	274	6974	3215

Kansalaisopiston lukuvuosi on jaettu syys- ja kevätkauteen. Syyslukukaudella järjestetään pääsääntöisesti 10 opetusviikkoa ja kevätlukukaudella 12 opetusviikkoa. Vuoden 2022 aikana toteutettiin 6974 opetustuntia, joista 658 tuntia oli opetussuunnitelmaan perustuvaa lasten ja nuorten taiteen perusopetusta. Tavoiteltu opetustuntimäärä toteutui, ja osallistujia kursseilla ja luennoilla oli noin yhteensä 450 henkilöä edellisvuotta enemmän.

KIELET

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kielet	25	462	246

Kielten opetusta tarjottiin englannin, venäjän, espanjan ja italian kielissä. Kaikki kurssit järjestettiin pitkinä, koko lukuvuoden kestävinä kursseina. Syyskaudella Laukaaseen saapuneille ukrainalaisille aikuisille ja oppivelvollisuusiän ylittäneille 16–18 vuotiaille järjestettiin yhteensä neljä suomen kielen alkeiskurssia tavoitteena kotoutumisen edistäminen.

MUSIIKKI

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Musiikki	74	2991	574

Musiikin ainealueen opetus koostuu yksilöopetuksesta, kuoroista ja orkestereista. Yksilöopetusta tarjottiin laulussa, pop-/jazz-laulussa sekä useissa eri soittimissa (pianon-, viulun-, alttoviulun-, poikkihuilun, kitaran-, basson-, ukulelen- ja rumpusetinsoitto). Harmonikansoitto ei jatkunut enää syksyllä vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Yksilöopetus joustaa kysynnän mukaan: jos joku kurssi peruuntuu, voidaan vapautuvia soittoai-koja antaa muille kursseille jonottamaan jääneille. Viulun- ja pianonsoittoa oli tarjolla myös etäopetuksena.

Suosituin instrumentti oli jälleen piano, jonka opetusta on tarjolla kahdellakymmenellä kurssilla. Soiton- ja laulunopetusta järjestettiin kirkonkylällä, Leppävedellä, Vihtavuorella ja useilla pienemmillä kylillä (Kuusa, Vehniä, Satavuo, Kuhaniemi, Haapala ja Äijälä). Kaikki toteutuneet kurssit olivat pitkiä, koko lukuvuoden mit-taisia.

Moni musiikin kursseilla kävijä jatkaa harrastustaan vuodesta toiseen, jopa vuosikymmenien ajan. Tästä esimerkkinä ovat aktiiviset kuorolaulun harrastajat. 70-vuotta täyttänyt Laukaan mieslaulajat -kuoro järjesti juhluvuosikonsertin toukokuussa Laukaan seurakuntatalolla. Myös Seniorikuoro vietti juhluvuotta, kun kuoron perustamisesta tuli kuluneeksi 30 vuotta. Molempia kuoroja johti Jooa Sotejeff-Wilson. Kuorojen juhlakonsertit taltioitiin ja julkaistiin kuunneltaviksi opiston YouTube-tilillä. Linkkiä tallenteista välitettiin palvelutaloihin. Vuoden lopuksi 15.12. Viihdeorkesteri järjesti Joululaulu-nimisen konsertin Laukaan pääkirjastolla. Orkesteria johti Mihai Petrescu.

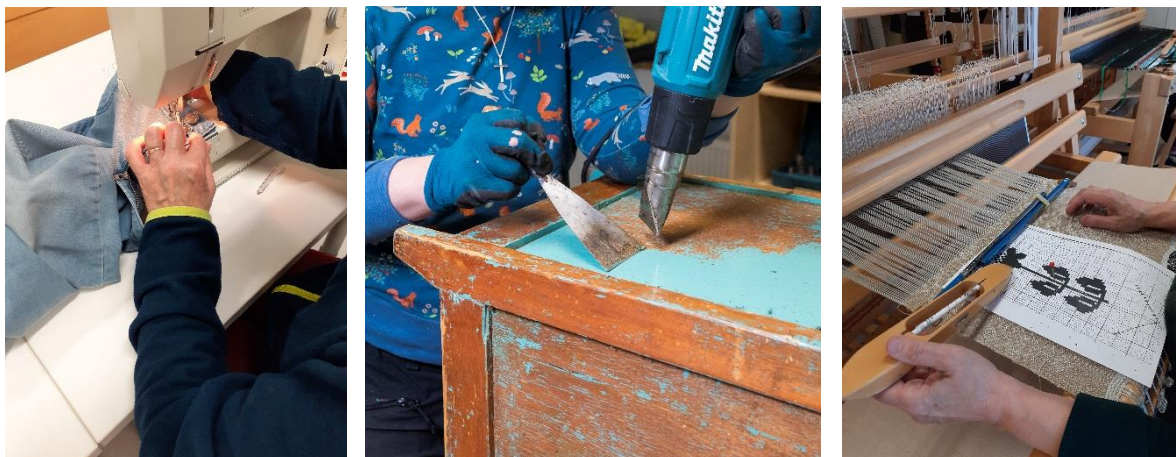

Viulunsoitto sopii lapsille ja aikuisille. Kuva: Anu Kauppinen

KÄDENTAIIDOT

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kädentaidot	23	769	207

Vuonna 2022 kädentaidoissa toteutui monipuolisesti sekä lyhytkursseja että koko lukuvuoden mittaisia kursseja eri kohderyhmille. Lyhytkursseilla Sararannassa mm. askarreltiin lasten ja aikuisten kanssa pieniä jouluisia töitä. Joululahjoja sulatettiin kierrätys- ja taidelasista Lasilahjoja jouluksi –kurssilla. Koko lukuvuoden mittaisilla kursseilla suosio jatkui puutöissä kirkonkylän, Vihtavuoren ja Leppäveden koulukeskuksilla. Ompelukurssit toteutuivat sekä Sararannan Omaan tahtiin ommellen –iltakurssina että viikonloppuisin Satavuon Onni ommellessa –kurssina. Kursseilla korjattiin vanhoja tuotteita sekä ommeltiin lasten asusteista iltapukuun. Kankaankudonnan päiväryhmä jatkoi aktiivista toimintaansa ja vuoden aikana valmistui runsaasti matoja ja muita sisustus- ja käyttötekstiilejä. Verhoilukurssilla uudistuivat niin jakkarat kuin erilaiset kodin ja kulkuneuvojen istuimet.

Korjausta, kunnostusta ja kudontaa. Kuvat: Harri Hämäläinen (keskellä) ja Maija Valtola

Inspis-ryhmä toimi yhteistyössä kunnan työllistämispalvelujen kanssa järjestettynä kuntouttavan työtoiminnan ryhmänä. Ryhmässä opiskeltiin monipuolisesti uusia materiaaleja ja tekniikoita mm. miniatyyriaskartelussa sekä hartsikorujen valmistuksessa unohtamatta kierrätysmateriaalien hyödyntämistä.

Muotoilua-ryhmässä 7-10-vuotiaat lapset opiskelivat innolla kädentaitojen ja kuvataiteen perusteita. Kenkälaatikkoon muodostui paikka syksyiselle yöretkelle ja kutistemuoville piirtämällä koruja ja koristeita.

Kevätnäyttely päästiin jälleen pystyttämään Laukaan pääkirjaston tiloihin. Näyttely toteutettiin kahdessa osassa ja esillä olivat mm. verhoilu, kudonta, valokuvaus sekä taiteen perusopetus.

KUVATAIDE JA MUOTOILU

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kuvataide ja muotoilu	23	721	214

Kuvataiteen ja muotoilun kurssit jatkuivat kuten aikaisemminkin. Koko lukuvuoden kestäviä kursseja olivat piirustus ja maalaus, posliininmaalaus, lasityö ja keramiikka. Valokuvauksesta toteutettiin sekä lukukauden mittaisia kursseja, että koko lukuvuoden kestänyt kurssi. Lyhytkurssien aiheina olivat esim. ikoni- sekä öljyvärimaalaus.

Ikoni- ja posliininmaalaus sekä keramiikka. Kuvat: Maija Valtola ja Aki Korhonen

ESITTÄVÄ TAIDE JA KIRJALLISUUS

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Esittävä taide ja kirjallisuus	7	170	58

Esittävän taiteen ja kirjallisuuden saralla sanataide oli edellisten vuosien tapaan pääosassa kurssitarjonnassa. Luvut kertovat ilahduttavaa sanomaa luovan ilmaisun harrastamisen merkityksestä, myös haastavan pandemian aikana ja paluumatkallamme ns. vanhaan arkeen. Kirjoittaminen vahvistaa, kirjoittaminen hoivaa, kirjoittaminen antaa tilaa muistaa ja tutustua itseemme:

”Minun juureni ovat luetuissa kirjoissa.”

-P.R.-

Sanataidetta oli tarjolla ympäri koko lukuvuoden. Keväällä 2022 jatkuivat edellisenä syksynä alkaneet Luovat sanat -, Meillä on sanottavaa – ja TunneWiisaat –kirjoitusryhmät. Näissä ryhmissä kirjoitetaan sekä tavoitteellisesti, että virkistäytyen. TunneWiisaat-ryhmässä hyödynnetään terapeutin kirjoittamisen työvälineitä. Syksyllä kurssitarjontaan palasi jo aiemmin hyvän vastaanoton saanut Voimaantuen runopoluilla –ryhmä.

Terapeuttinen kirjoittaminen yhdistettynä lyriikan muotokieleen tarjoaa hienoja kirjoituspolkuja kirjoittajan kulkea:

”Runon kautta voi sanoittaa muutamin lausein vuoren kokoisen kokemuksen.”

-T.M.-

”Osa minusta on kirjoitettu mustalla värillä. Mutta nyt löytyy jo värillisiäkin tekstejä.”

-T.T.-

Runoryhmä tarttui hienosti opettajansa heittämään ajatukseen loppuvuoden runomatineasta ja perjantaina 2.12.2022 Laukaan pääkirjaston opintosalissa ryhmä esitti matinean ”Äitiensä lävitse kasvaneet tyttäret” täydelle salille.

”Osa minusta on kirjoitettu äitini tarinaan,

siihen jonka kirjoitin äidistä hänen läheisiään varten.”

-R.S.-

Kirjaston kanssa yhteistyössä toteutettava Lukupiiri käynnistyi kevätlukukauden alussa uutena kurssina. Lukupiiriläiset kokoontuivat noin kuukauden välein keskustelemaan ja jakamaan kokemuksia luetuista kirjoista. Luettavat kirjat he valitsivat yhdessä ohjaajan kanssa.

TIETOTEKNIikka

Syyslukukaudella 2022 järjestettiin yhteisöille tarkoitettu Kaikki irti Googlen hausta! Hakukoneoptimoinnin verkkotyöpaja yhteistyössä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n kanssa. Muita varsinaisia tietotekniikan kursseja ei järjestetty harmillisen opettajan saatavuushaasteen vuoksi.

LIIKUNTA JA TANSSI

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Liikunta ja tanssi	83	1208	1148

Liikunnan ja tanssin kursseja järjestettiin eri puolilla Laukaata aikuisille, nuorille sekä yli 7-vuotiaille lapsille koko lukuvuoden pituisina kursseina sekä lyhytkursseina. Koronavuosien jälkeinen notkahdus kurssien toteutumismäärissä ja osallistujamäärissä oli huomattavasti pelättyä pienempi.

Liikunta-aineryhmän tavoitteiden toteutumisen epävarmuutta on lisännyt jo muutaman vuoden ajan opiston kannalta huono liikuntasalitalanne kirkonkylällä. Kirkonkylällä, jossa on suurimmat mahdollisuudet saada kurssit toteutumaan ja kurssit täyteen tai lähes täyteen osallistujia, ei ole tällä hetkellä hiljaista n. 20-30 osallistujan liikuntatila, jota kansalaisopisto voisi käyttää sekä hiljaisuutta vaativiin liikuntalajeihin, esimerkiksi joogaan, että hyvälaatuisesti myös musiikin tahdittamaan kuntoliikuntaan ja tanssiin. Syksyn 2022 aikana saimme kirkonkylän isossa liikuntasalissa pidettävien liikunta- ja tanssikurssien osallistujilta runsaasti palautetta siitä, että isoissa, verhoilla kolmeen lohkoon jaetuissa liikuntasaleissa on ikävä harrastaa, kun opettajan ohjeet eivät kuulu, musiikin rytmiä ei erota ja salin kokonaishälinä tuntuu kuormittavalta. Kirkonkylän salitalanteen vuoksi joogakursseja on pidetty tiloissa, joiden olosuhteet laskevat kurssin kokonaislaatua. Joitakin kursseja on jouduttu siirtämään muiden taajamien saleihin, mikä on johtanut siihen, että kurssien osallistujamäärät ovat pienentyneet jopa puolella.

Kuntojumpalla, joogalla ja Pilateksella on uskolliset harrastajat ja nämä kurssit toteutuivat tänäkin vuonna lähes poikkeuksetta. Kuntonyrkkeilyyn löytyi taas opettaja, ja kurssit palasivat vuoden tauon jälkeen opintotarjontaan. Molemmat tarjolla olleet kuntonyrkkeily-kurssit toteutuivat ja kurssien osallistujissa oli sekä nuoria että aikuisia. Itämaisen tanssin kurssista on tullut toiveita, mutta siihen ei ponnisteluista huolimatta ole löytynyt opettajaa. Monen toive saatiin kuitenkin täyttymään, kun Zumba ja Core&Stretch –kurssit palasivat muutaman vuoden tauon jälkeen opintotarjontaan.

Zoom-sovelluksen kautta toteutettuja etäkursseja liikunnassa oli tarjolla kolme ja näistä yksi, Kehonhuolto, toteutui. Lasten liikuntakursseista toteutui valtaosa, ja yksi uusi kurssi suunniteltiin Vihtavuoreen vielä aivan lukuvuoden kynnyksellä, jotta kaikki halukkaat mahtuivat kursseille mukaan. Molemmat kansalaisopiston päiväkurssit, Hatha-jooga ja Venyttely C, kirkonkylän mattosalissa toteutuivat taas lähes täydellä osallistujamäärällä. Tanssin ystäville tarjolla oli tarjolla useita kursseja: Tanssimix, Dancemix, Street Dance, Showtanssi, Nykytanssi ja Latinotansseja sekä tanssiliikunnan ystäville Zumban lisäksi kaksi kurssia Lavis®-lavatanssijumpaa.

Uusia kursseja olivat Mustavuoren ulkoilualueella järjestetyt perinteisen ja vapaan hiihtotavan tekniikkakurssit, jotka molemmat toteutuivat. Muita uutuuskursseja olivat: STRONG Nation™, Body Fit, Lisää liikkuvuutta ja Yin&Yang –jooga.

Kunnon jumppa päättyy venyttelyihin. Kuva: Jouko Pitkänen

TAITEEN PERUSOPETUS

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kuvataiteet	14	435	149
Käsityö	3	91	22
Teatteritaide	4	132	39
Yhteensä	22	658	210

Laukaan kansalaisopisto järjestää taiteen perusopetusta kuvataiteessa, käsityössä ja teatteritaiteessa. Toiminta on ensisijaisesti kouluikäisille ja nuorille tarkoitettua valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan perustuvaa tavoitteellista opetusta. Kulunut vuosi oli neljäs Laukaan kunnan uuden taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen vuosi.

Taiteen perusopetus on tasolta toiselle etenevää, pitkäjänteistä opiskelua. Yhteisissä opinnoissa oppilaat tutustuvat monipuolisesti eri tekniikoihin, työtapoihin ja työvälineisiin. Teemaopinnoissa opiskelijat voivat jatkaa perehtymistä enenevässä määrin omien kiinnostuksen kohteidensa mukaan. Taiteen perusopetus kasvat-
taa myös valmiuksia hakeutua opiskeltavan taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetus / kuvataide

Kuvataidekoulun ryhmät kokoontuivat taiteellisissa merkeissä joka arki-ilta. Opiskelijoita oli seitsemän ryhmää, joiden ikäjakama oli 7-18 vuotta.

Keväällä valmistauduttiin kaikkien ryhmien kanssa innolla järjestämään kevätnäyttelyä. Pääsimme pitkästä aikaa esittelemään töitä kirjastolle. Näyttelyssä oli esillä monenlaisia töitä, kuten maalauksia, piirroksia ja patsaita. Ensimmäistä kertaa teemaopinnoissa opiskelevat esittelivät osaamistaan täysin itse suunnittele-
miensa projektien tuotoksilla.

Kevätnäyttely 2022. Kuva: Lise-Lotte Pesonen

Syksyllä yhteisissä opinnoissa (A-, B- ja C-ryhmät) maalattiin, piirrettiin ja muotoiltiin erilaisia massoja. Tutkittiin värien sekoittelua, tehtiin aikamatkoja taidehistoriaan, harjoiteltiin luovaa ongelmaratkaisua ja perehdyttiin taiteen eri tekniikoihin.

A-ryhmän oppilaiden temperamaalauksia. Kuva: Lise-Lotte Pesonen

Eri ryhmien keramiikkatöitä menossa polttoon. Kuva: Lise-Lotte Pesonen

Teemaopinnoissa opiskelijat suunnittelivat ja lähtivät toteuttamaan omia taideprojekteja. Opiskelijat saivat hyödyntää projekteissaan kaikkea opintojensa aikana oppimaansa, joten eri tekniikat ja materiaalit olivat hyvin edustettuina teemaopiskelijoiden tunneilla.

Luovuus liikkeellä teemaopintojen tunneilla. Kuva: Lise-Lotte Pesonen

Taiteen perusopetus / käsityö

Keväällä 2022 taiteen perusopetuksen käsityöryhmän perusopetusta annettiin BCD-ryhmässä, jossa toteutettiin sekä yhteisiä- että teemaopintoja oppilaiden opintojen vaiheen mukaan. Syksyllä 2022 käsityökouluun tuli uusia opiskelijoita niin, että pystyttiin perustamaan kaksi ryhmää. AB-ryhmässä opiskelivat lapset ja nuoret, joilla oli 0-1 vuotta aikaisempia opintoja. Ryhmässä mm. harjoiteltiin perustyövälineiden käyttöä, tutustuttiin neulontaan ja kehyskudontaan sekä huovutettiin sisustuskoristeet. CD-ryhmässä nuorilla oli vähintään 2 vuotta aikaisempia opintoja. He opiskelivat mm. kynttilän valamista ja vaateompelua. Molemmissa ryhmissä harjoiteltiin myös pitkäjänteistä työskentelyä, suunnittelua osana prosessia ja oman tuotteen arviointia.

Huovutus, kehyskudonta ja vaateompelu. Kuvat: Maija Valtola

Taiteen perusopetus / teatteri

Teatteritaiteen perusopetuksen vuosi 2022 alkoi vielä poikkeavissa olosuhteissa, mutta paluu normaalioloihin siinsi jo näköpiirissä. Vuonna 2022 teatteritaiteen esitykset päästiin vihdoinkin esittämään yleisön eteen. Molemmissa ryhmissä pureuduttiin satujen maailmaan.

A1-ryhmässä (8-11-vuotiaat) alkukevät kului klassikko satuihin tutustuen ja niitä näyttämölle versioiden. Talviloman jälkeen alkoi lukukauden päättävän esityksen suunnittelu ja harjoittelu. Satu- teeman mukaan ryhmä halusi tehdä oman versionsa Liisa Ihmemaasta. Esitys päästiin esittämään lukukauden päätteeksi vanhemmille.

Syksyllä 2022 ryhmään liittyi uusia harrastajia. Alkusyksystä tutustuimme toisiimme ja teatterin tekemiseen sekä harjoittelimme ryhmässä toimimista ja luottamuksen löytämistä erilaisia teatteriharjoitteita apuna käyttäen. Vuoden päättävän näytelmän toteutimme kahdessa pienemmässä ryhmässä. Toinen ryhmä halusi toteuttaa Kauhukoulu-näytelmän ja toinen jouluisen Joulupukin pulma-näytelmän. Loppusyksyn Näyttikset olimmekin jakaantuneet niin, että osan ajasta ryhmät olivat ohjauksessani ja osan ajasta harjoittelivat itsenäisesti, joka kehitti tärkeitä ryhmätyötaitoja, kun jokainen oli vastuussa oman ryhmän harjoittelusta. Syksyn aikana pääsimme myös katsomaan Laukaan teatterin Heinähattu ja Vilttitossu-näytelmää. Ryhmän omat esitykset esitettiin Kirkonkylän nuokkarilla joulukuussa oppilaiden perheille ja läheisille.

B1-ryhmässä (11-18-vuotiaat) kevät alkoi myös satuihin tutustuen. Harjoittelimme myös roolihahmon rakentamista ja tutustuimme puvustamiseen ja näyttämötaistelukohtausten rakentamiseen.

Talviloman jälkeen aloimme valmistella Little sister-näytelmää, jossa useat eri saduista tutut hahmot kuten Tuhkimo, Elsa (Frozen), Pai (Teletapit) ja Robin Hood osallistuivat Tosiv-formaattiin. Esitys esitettiin kevätkauden päätteeksi Nuokkarilla. Viimeisellä kerralla kävimme oppilaiden toiveesta Megazonessa viettämässä kauden päättäjäisiä.

Syksyllä 2022 ryhmässä jatkettiin tutussa ryhmässä ja iloksemme saatiin mukaan myös uusi harrastaja. Alkusuksyn aloitimme näyttelijäntöyönharjoitteilla ja teimme myös tekstiharjoitteita. Kävimme katsomassa ryhmällä Laukaan teatterin Heinähattu ja Vilttitossu-näytelmää.

Syysloman jälkeen aloimme valmistella Supersankari-esitystä, jossa käsiteltäisiin oppilaille tärkeitä teemoja kuten mielenterveysongelmia. Oppilaat kehittivät omat supersankarihahmonsia ja näille supervoimat. Myös hahmojen luonteenpiirteitä mietittiin tarkemmin. Esitys suunniteltiin yhdessä ryhmän kanssa ja esitettiin vanhemmille ja läheisille joulukuussa, lukukauden päätteeksi.

